

A decorative floral border with intricate scrollwork and leaf patterns, framing the central text.

ธรรมสัมโมทนิยกา

สมเด็จพระญาณสังวร (สุวฑฺฒโน)

วัดบวรนิเวศวิหาร

วัดบวรนิเวศวิหาร
ภักดีหลวงกับปณตแสนยากร

3111102003513

ชวนพิมพ์

ชวนประหยัด พิมพ์ประทีปใจ

ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์ชวนพิมพ์ 469 ถนนพระสุเมรุ ตำบลบวรนิเวศน์ กรุงเทพมหานคร
โทร. 2810541 , 2822114 นายชวน ศรีสงคราม ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา พ.ศ. 2522

ธรรมสัมโมทนียกกา

โดย

สมเด็จพระญาณสังวร

ท่านคณะศิษย์ ศสภ. สัมพันธ์ ชาวสุรสีห์ทั้งหลาย

ในโอกาสวันคล้ายวันพระราชสมภพ สมเด็จพระราชวรวงศ์-
บริพัตรบวรมหาสุรสิงหนาท (เจ้าพระยาสุรสีห์พิศณุวาธิราช เดิม) ใน
วันนี้ ที่ได้กำหนด เป็นวันสำคัญของชาติวันหนึ่ง เพื่อระลึกถึงความ
เสียสละและความกล้าหาญในการกอบกู้ประเทศชาติของพระองค์
ท่าน เรียกว่า วันสุรสีห์ และได้มาประชุมกันจากที่ต่าง ๆ จังหวัด
ต่าง ๆ ประกอบกิจกรรม งานวันสุรสีห์ ตามที่กำหนดจัดขึ้น อาทิ
ร่วมกันถวายสักการะและทอดพระเกียรติพระองค์ท่าน กับรายงาน
กิจกรรมของรุ่นตนให้ที่ประชุมใหญ่ได้ทราบ เพราะมีอยู่ ๑๓๔ รุ่น
จำนวนประมาณ ๕๖,๐๐๐ คน ทุกรายการเป็นเครื่องยืนยันเจตน
งานอันแรงกล้าที่จะดำเนินรอยตาม เบื้องพระยุคลบาทพระองค์
ท่าน ที่จะสละชีพเพื่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ให้สม
ตามคำสาบานที่ทุกคนเคยให้ไว้ในคราวรับเข็ม "สุรสีห์"

การที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ตั้งศูนย์ศึกษาเพื่อความมั่นคง
ของชาติขึ้นก็ดี การที่ท่านทั้งหลายผู้เคยได้รับการอบรมสั่งนาตาม

โครงการศึกษานี้ เรียกสั้นๆ เป็นศิษย์ ศคม. ซึ่งเป็นชาวสุรสีห์ด้วย ได้จัดงานวันสุรสีห์เป็นงานศิษย์ ศคม. สัมพันธ์นี้ขึ้นก็ดี เป็นกิจที่ควรทำเพื่อดำรงรักษาสถาบันทั้งสามที่ควรรักษาโดยแท้

เพียงทุกคนทำอนุสสติหวนระลึกถึงเหตุผลที่ต้น ๆ บางประการด้วยสามัญสำนึกเท่านั้น ก็จะเห็นความจำเป็นและสมควรในความที่จะต้องมีความสามัคคีสมานฉันท์กันดำรงรักษาไตรรงค์นี้ไว้เสมอด้วยชีวิต

ขอให้ทุกคนนึกดูว่า ทุกคนเกิดมาได้มีชีวิตพร้อมทั้งแผ่นดินไทยเป็นที่เกิด มีศาสนาทั้งหลายโดยเฉพาะพุทธศาสนาเป็นที่นับถือ มีพระมหากษัตริย์ผู้ทรงตั้งอยู่ในทศพิธราชธรรมกับคณะรัฐบาลของชาติไทยเอง เป็นผู้ปกครอง ทุกคนจึงมีสุขมีเสรีที่จะทำอะไรได้และอยู่ด้วยกันได้อย่างสะดวกสบาย ใครอยากจะทำงานอะไรก็ทำ อยากจะหยุดงานเที่ยวสนุกสนานบ้างก็ทำได้ ใครอยากจะทำบุญอะไร อยากจะบวชเรียนก็ทำได้บวชได้ ในประเทศอื่นอื่นทั้งห่างไกลทั้งใกล้เคียง ย่อมไม่อาจทำได้ดังนี้ ทั้งนี้ก็เพราะว่าบุพพการีชาวไทยในอดีตทั้งปวง นับแต่องค์พระมหากษัตริย์ลงมา ได้ทรงและได้ร่วมกันดำรงรักษาชาติไว้สืบต่อลงมา เป็นมรดกถึงรุ่นเราทั้งหลายในปัจจุบัน ท่านบุพพการีทั้งปวงในอดีตนั้นท่านได้ปฏิบัติหน้าที่ของท่านสำเร็จสมบูรณ์แล้ว คือดำรงรักษาไว้ได้ ส่งต่อมาไว้ในมือของลูกหลานรุ่นปัจจุบันได้ จึงเสร็จกิจของท่านแล้ว ลูกหลานของท่านรุ่นปัจจุบันทุกคนบัดนี้ควรจะต้องมีสติระลึกให้หนักว่า จะรักษามรดกที่ท่านบุพพการีส่งมอบให้ไว้ในมือไปจน

ตลอดชีวิตและส่งต่อไปแก่ลูกหลานสืบไปอีกได้หรือไม่ อาจจะมี บุคคลไม่น้อยสงสัย ก็เท่ากับยอมรับว่าตนเห็นจะไม่สามารถปฏิบัติ หน้าที่ให้สมบูรณ์เหมือนอย่างท่านพุทธทาสในอดีตได้เสียแล้ว ก็น่า ละอาย แต่ที่น่าละอายยิ่งกว่านั้นก็คือ บางคนหรือบางหมู่ที่คิดหรือ ทำเพื่อหรือทำลายสิ่งที่มีคิอยู่แล้วของตนเสีย

อันสิ่งที่มีอยู่แล้วและดีอยู่แล้วของตนนี้ ก็คือสถาบันทั้งสาม หรือไตรรงค์ของชาติไทย เป็นมรดกที่ท่านพุทธทาสได้มอบไว้ให้ แล้วนี้ ความดีนั้นเห็นได้ชัดในประการทั้งหลายเป็นอันมาก ใน ฐานะเป็นภิกษุพุทธสาวก จะแสดงเป็นข้อเสนอแนะโดยประการ หนึ่ง คือโดยธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า คือทางพุทธศาสนา

อาณาจักรแห่งพระพุทธศาสนาได้แผ่เข้ามาตั้งอยู่ในจิตใจของ คนไทยส่วนใหญ่ จึงเป็นเหตุให้สถาบันทั้งปวงมีธรรมผูกพันเข้าด้วย กัน จะยกธรรมมาเสนอแนะนำหมวดหนึ่ง เรียกว่า พศพิธราช- ธรรม แปลว่าธรรมของพระราชา ๑๐ ประการ คือ ทาน การ ให้สิ่งที่จำเป็นต้องการตามที่จำเป็นต้องการ หรือการอำนวยการ ให้ได้รับสิ่งที่จำเป็นต้องการนั้น ๆ ศีล ประพฤติดีทางกายวาจา ตลอดถึงใจ เว้นจากความประพฤติชั่วร้ายทั้งปวง ปริจจาคะ สละเพื่อรักษาสิ่งที่ควรรักษา อาชวะ ความซื่อตรง มัททวะ ความอ่อนโยนสุภาพ แต่ไม่อ่อนแอ ตปะ ความเพียร คือความ เป็นผู้กล้าละการที่ควรละ กล้าทำการที่ควรทำ อหิงสา ความ ไม่โกรธ คือมีเมตตา อวิหิงสา ความไม่เบียดเบียน คือมีกรุณา ชันติ ความอดทน อวิโรธนะ ความไม่ผิด คือมีจิตไม่ตั้งไว้ผิด

เพราะอดคิดต่าง ๆ จึงไม่ทำผิดต่าง ๆ

ธรรมทั้ง ๑๐ ข้อนี้ เป็นธรรมสำหรับบุคคลทุกฝ่ายทุกคนพึงปฏิบัติ มิใช่สำหรับพระราชาเท่านั้น แต่ยกพระราชาเป็นประธาน เพราะทรงเป็นองค์พระประมุข จึงเรียกชื่อว่าราชธรรม ฝ่ายปกครองมีพระราชาเป็นประมุขตลอดถึงคณะรัฐบาลทั้งหมดก็พึงประพฤติ ฝ่ายที่อยู่ในปกครองก็พึงประพฤติ ดังเช่นฝ่ายปกครองก็พึงมีทาน ศีล เป็นต้น ในฝ่ายที่อยู่ในปกครอง และฝ่ายหลังนี้ก็พึงมีทาน ศีล เป็นต้น ในฝ่ายต้น เมื่อเป็นดังนี้จึงจะมีความเคารพรักในกันและกัน เหมือนอย่างเป็นญาติเป็นมิตรผู้เป็นที่รักสนิทกัน จึงไม่มีช่องว่างในระหว่างกัน ธรรมทั้ง ๑๐ ข้อนี้จึงเท่ากับเป็น "รัฐปสาสนธรรม" นั้นเอง ที่พระพุทธเจ้าได้ประทานแล้วแก่ประชาชนชาติไทยทั้งปวง ผู้รับพุทธศาสนามานับถือซึมซาบเข้าไปในเส้นเลือดที่สืบลายเลือดกันมากกว่าพันปี พุทธธรรมผูกพันทุกฝ่ายเข้าด้วยกันดังนี้ คืออย่างลึกซึ้ง ซึ่งคนต่างชาติเป็นอันมากมักไม่เข้าใจว่าทำไมคนไทยจึงรักชาติกันอย่างนี้ รักศาสนากันอย่างนี้ รักพระมหากษัตริย์กันอย่างนี้ และทำไมจึงอยู่กันมาได้อย่างนี้ ส่วนคนไทยเราย่อมเข้าใจ และควรจะเข้าใจ ที่ยังไม่เข้าใจก็ขอให้เข้าใจให้ถูกต้อง

เจตน์จำนงค์ที่แสดงออกและกิจกรรมของชาวสุรสีห์ และของประชาชนชาวไทยทั้งปวงที่แสดงออกในด้านต่าง ๆ อีกเป็นอันมากในปัจจุบัน ย่อมทำให้เป็นที่อุ่นใจมั่นใจว่าลูกหลานไทยในปัจจุบันเป็นอันมากไม่ยอมหมิ่นหน้าท่านบุพพการีทั้งหลายในอดีต คือ

จะปฏิบัติหน้าที่ของตนให้สมบูรณ์ด้วยการรักษามรดกที่ท่านมอบให้
ไว้ส่งต่อไปให้ถึงลูกหลานสืบไปให้จงได้ จึงสามารถอยู่หรือตาย
สุหนาท่านได้โดยไม่อวดสุขใจแม้แต่น้อย แต่ทั้งนี้ก็ขอให้ปฏิบัติตนตั้ง
อยู่ในธรรมทั้ง ๑๐ ข้อนี้ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปโดยธรรม
และธรรมนี้เองจะรักษาท่านทั้งหลายพร้อมทั้งสถาบันทั้งปวง ดัง
พระพุทธบาทที่ตรัสไว้ว่า "อโม โห เว รกฺขติ ธมฺมจาริ ธรรม
แลย่อมรักษาผู้ประพฤติธรรม"

ขออภัยพร

will save you, your children including the in-
stitutions as a Buddhist proverb saying "Dhamma
will save those who do what is morally right."

Ten Dhamma" is therefore "the means for governing the country," which the Lord Buddha has given to Thai people who have strongly believed in Buddhism for more than a thousand years. Thailand has Buddhism as the means to unite people together so firmly that many peoples are doubtful why Thai people considerably love their country, the religion and the King, and why we can live freely. However, we, Thai people, know the reason why. Those who do not know should know the reason, and those who misunderstand should correct their misunderstanding.

The wish expressed and many activities performed by either Surasinha people or other Thai people assure that they will fulfill their obligation as completely as their ancestors. They will not be ashamed of themselves for they will maintain their inheritance and hand it down to their descendants. Let everybody practice "The Ten Dhamma" in order that your duty performed will be righteous, and righteousness

Sacrificing in order to maintain what is
 worthy or maintenance.
 Honesty.
 Being humble and polite, but not weak.
 Perseverance - being strong enough to keep
 away from what should be
 abstained, and to do what
 is obliged to.
 Not being cruel and severe - being merciful.
 Not oppressing - being kind.
 Patience.
 Being without a sin, being innocent, or
 having no bias.
 "The Ten Dhamma for the King" is for every-
 body of any status, not just for the king as its
 name. It is so called because we recognize the
 king as the head of the country and the leader
 of this Dhamma practice. The government as well
 as the citizens should practice this Dhamma.
 If they both practice it, they will love and
 respect each other as if they were relatives.
 Then, there will be no gap between them. "The

It is worse than this for those who are thinking of destroying the good things we possess, or are doing anything to destroy them.

The good things that we have are the three institutions - the country, the religion and the king, which are the most valuable inheritances that are inherited from our forefathers. The advantages of having them are quite obvious. As a disciple of the Lord Buddha, I would like to suggest a good thing of Buddhism, that is Dhamma, the preaching of the Lord Buddha. Buddhism has influenced almost all that people. And by means of Dhamma, all institutions are combined. I will recommend "The Ten Dhamma for the King." They are :

Giving alms - giving what is necessary and needed, or helping someone to have it.

Sila - virtue through bodily actions, speech and mind, or abstaining from all evil deeds.

and where the government are Thai people. This is the reason why everyone lives happily and feel free to do anything he likes. For example, he can choose any job, or he can have recreation whenever he wishes. He can make merits when he wants, or even enter priesthood. In many countries, either far or near, their peoples are not free to do anything they like as we do here. We have freedom because our ancestors ranking from the kings down had secured the country and handed down the freedom to us. Our forefathers completely fulfilled their duty, that is to secure the country, maintain and hand down the freedom to their descendants. As their present descendants, we should be mindful of our duty, that is to keep what our forefathers handed down to us, and pass it to our children. There may be some people who are doubtful whether they can fulfill this duty. They should be ashamed of themselves if they think that they are unable to perform their duty as completely as their ancestors. But,

56,000 members confirm your strong intention that you will follow him and his deeds in sacrificing your lives to save the country, the religion and the king as you made a vow on the day you received "Surasinha pins."

That the government established the Centre of the Study for National Security, and that those who passed the training program of this Centre hold the meeting, are worth doing, because these two activities will maintain our three institutions, namely, the country, the religion and the king, which are worthy of maintenance.

It is essential that there should be unity among us in order to protect the three institutions as we protect our lives. The reason for this is quite obvious, and can easily be seen only with our common sense.

It should be remembered that everyone here was born in a free land where there are religions, especially Buddhism, to believe in, where the king rules the country with "The Ten Dhamma,"

A Pleasing Sermon on Surasinha Day

by

Somdet Phra Nānasamvara

All members of the Centre of the Study for National Security and Surasinha's disciples, In order to commemorate the sacrificial and courageous deeds performed by His Royal Highness, The Crown Prince, Somdet Krompra-raja-wang-bovora-maha-sura-singhanart (Choa Phya Surasinha), who took a great part in liberating Thailand from Burmese colony, all Surasinha's disciples have agreed to fix his birthday, the 8th of September, to be one of the National Days called "Surasinha Day." Today you have come from various places and provinces in order to hold a meeting and perform activities so as to worship and commemorate The Crown Prince. The reports of the activities of 134 classes of approximately

A Pleasing Sermon on
Surasilha Day

Somdet Phra Nanasamvara
Wat Bovoranivesvithara

